

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum inter infideles possit esse matrimonium? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Ad quintum dicendum, quod matrimonium est sacramentum, & ideo quantum pertinet ad necessitatem sacramenti, requirit paritatem, quantum ad sacramentum fidei, scilicet baptismum, magis quam quantum ad interiorem fidem. Unde etiam hoc impedimentum non dicitur disparitas fidei, sed disparitas cultus, qui respicit exterius seruitium, ut in tertio lib. dist. 9. * dictum est. Et propter hoc si aliquis fidelis cum hæretica baptizata matrimonium contrahat, verum est matrimonium, quamvis peccet contrahendo, si eam sciat hæreticam; sicut peccaret si cum excommunicata contraheret: non tamen propter hoc matrimonium dirimeretur. Et e contrario si aliquis catechumenus habens rectam fidem, sed nondum baptizatus, cum aliqua fidei baptizata contraheret, non esset verum matrimonium.

* Tho. in in 1. sent. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 8 corp.

ARTIC. II.

245

Virum inter infideles possit esse matrimonium? Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod inter infideles non possit esse matrimonium. Matrimonium enim est sacramentum Ecclesie. Sed baptismus est ianua sacramentorum. Ergo infideles qui non sunt baptizati, matrimonium contrahere non possunt, sicut nec alia sacramenta suscipere.

245 e. quanto. S. vero aliter. extra de di

¶ 2. Præterea, Duo mala sunt magis impeditiva boni, quam vnum. Sed infidelitas vnius tantum impedit bonum matrimonij. Ergo multo fortius infidelitas veriusque; & ita inter infideles non potest esse matrimonium.

¶ 3. Præterea, Sicut inter fidelem & infidelem est disparitas cultus, ita inter duos infideles: ut si vnus Gentilis, & alter Iudæus. Sed disparitas cultus impedit matrimonium, ut dictum est *. Ergo ad mixtum inter infideles qui habent cultum disparem, non potest esse verum matrimonium.

art. præ. huius q. 1. b. 1. de adul. c. 12. lib. 4. sent. d. 29. S. B. et. in decret. 28. q. 1. c. 2.

¶ 4. Præterea, In matrimonio est vera pudicitia. Sed sicut dicit Augustinus †, & habetur in litteris, non est vera pudicitia infidelis cum vxore sua.

Ergo.

Ergo nec est verum matrimonium.

¶ 5 Præterea, Matrimonium verum excusat carnalem copulam à peccato. Sed hoc non potest facere matrimonium inter infideles contractum: quia omnis vita infidelium peccatum est, ut dicit gloss. Rom. 14. Ergo inter infideles non est verum matrimonium.

*gloss ordin. sup. illud Roman. 14. Omne quod non est ex fide. Beda ibi ex li. sct. Prosperi.

SED contra est, quod dicitur 1. Cor. 7. Si quis frater uxorem habet infidelem, &c. Sed uxor non dicitur nisi propter matrimonium. Ergo matrimonium quod est inter infideles, est verum matrimonium.

¶ Præterea, Remoto posteriori, non remouetur prius. Sed matrimonium pertinet ad officium naturæ, quæ præcedit statum gratiæ, cuius principium est fides. Ergo infidelitas non facit quin sit inter infideles matrimonium.

Aug. de sctâ virgine. c. 12. 20. 6.

RESPONDEO dicendum, quod matrimonium principaliter est institutum, propter boni prolis non tantum generandæ (quia hoc etiam sine matrimonio fieri potest), sed etiam promouendæ ad perfectum statum, quia quælibet res intendit effectum suum naturaliter perducere ad perfectum. Est autem in prole duplex perfectio consideranda; scilicet naturæ, non solum quantum ad corpus, sed etiam quantum ad animam, per ea quæ sunt de lege naturæ; & perfectio gratiæ. Et prima quidem perfectio est materialis, & imperfecta respectu secundæ: & ideo cum res quæ sunt propriæ finis, sint proportionatæ fini, matrimonium quod tendit in primam perfectionem, est imperfectum & materiale respectu illius, quod tendit in perfectionem secundam. Et quia perfectio prima communis esse potest infidelibus & fidelibus, secunda autem tantum est fidelium; ideo inter infideles est quidam matrimonium, sed non perfectum ultima perfectione, sicut est inter fideles.

Ad primum ergo dicendum, quod matrimonium non tantum est institutum in sacramentum, sed etiam in officium naturæ. Et ideo quamuis infidelibus non competat matrimonium, secundum quod est

sacra.

cramentum, in dispensatione minorum Eccle-
siæ consistens; competit tamen eis, in quantum est
officium naturæ. Et tamen etiam matrimonium,
quod est aliquo modo sacramentum, habitualiter;
namus non actualiter, eo quod actu non contrahunt
in fide Ecclesiæ.

Ad secundum dicendum, quod disparitas cultus
non impedit matrimonium ratione infidelitatis, sed
ratione disparitatis in fide. Disparitas enim cultus
non solum secundam perfectionem prolis impedit,
sed etiam primam, dum parentes ad diuersa prolem
habere intendunt; quod non est quando uterque est
fidelis.

Ad tertium dicendum, quod inter infideles est
matrimonium, ut dictum est *, prout matrimonium
est in officium naturæ. Ea autem quæ pertinent ad
regem naturæ, sunt determinabilia per ius posituum:
ideo si prohibentur ab aliquo iure positivo apud
infideles contrahere matrimonium cum infideli
aliterius ritus, disparitas cultus apud eos impedit
matrimonium. Ex iure tamen diuino non prohiben-
tur, quia apud Deum non differt qualitercumque ali-
quis a fide deuiet, quantum ad hoc quod est à gratia
sacramenti esse. Similiter nec aliquo Ecclesiæ statuto;
quia non habet de his quæ foris sunt iudicare.

Ad quartum dicendum, quod pudicitia & aliæ vir-
tutes infidelium, non dicuntur esse veræ: quia non
possunt attingere finem veræ virtutis, qui est veritas
et iustitia: sicut dicitur non esse verum vinum, quod
non habet effectum vini.

Ad quintum dicendum, quod infidelis cognoscens
veram suam, non peccat, si propter bonum prolis,
in fidei qua tenetur, uxori debitum reddat: cum
sic faciat actus iustitiæ, & temperantiæ; quæ in dele-
tabilibus tactus debitas circumstantias seruat: si-
cut non peccat faciens alios actus politicarum vir-
tutum. Nec dicitur omnis vita infidelium, peccata
habere, quia quolibet actu peccent; sed quia per
supplementum.

*in res.
ad 1. &
in corp.*

ARTIC. III.

Utrum coniunx conuersus ad fidem possit commanere cum vxore nolente conuerti?

246
e vxor. et c. si infidelis. 28. q. 1.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd coniunx conuersus ad fidem non possit commanere cum vxore infideli nolente conuerti, cum qua in infidelitate contraxerat. Vbi enim est idem periculum, oportet eandem cautelam adhiberi. Sed propter periculum subuersionis fidei prohibetur, ne fidelis cum infideli contrahat. Cum ergo idem periculum sit si fidelis commaneat cum infideli, cum qua prius contraxerat, & adhuc maius: quia neophyti facilius peruertuntur, quàm illi qui sunt nutriti in fide, videtur, quòd fidelis post conuersionem non possit commanere cum vxore infideli.

cap. Iudai qui.

¶ 2 Præterea, 28. q. 1. dicitur, Non potest infidelis in eius coniunctione commanere, quæ iam in Christianam translata est fidem. Ergo fidelis habet necessesse vxorem infidelem dimittere.

art. prac. cor. si.

¶ 3 Præterea, * Matrimonium quod inter fideles contrahitur, est perfectius, quàm illud quod contrahitur inter infideles. Sed si fideles contrahant in gradu prohibito ab Ecclesia, dissoluitur eorum matrimonium. Ergo & infidelium: & ita vir fidelis non potest commanere cum vxore infideli; ad minus quando cum ea in infidelitate contraxit in gradu prohibito.

¶ 4 Præterea, Aliquis infidelis habet quandoque plures vxores, secundum ritum suæ legis. Si ergo potest commanere cum illis, cum quibus in infidelitate contraxit, videtur quòd possit etiam post conuersionem plures vxores retinere.

¶ 5 Præterea, Potest contingere quòd repudiata una vxore, aliã duxerit, & in illo matrimonio ex illa conuertatur. Videtur ergo, quòd saltem in hec casu non possit cum vxore, quã de nouo habet, commanere.

SED
comm
¶ P
tio m
rat v
quand
rimon
manere
RES
in ma
de c
x dict
us ac
solu
entes,
bonem
unt in
tra
dimi
sic h
comm
re m
em si
deatur
correc
fidelis
cum sp
matrimo
non ten
Ad
ritual
tum e
moniu
ritum
dimit
paria
Ad f
sa ten
SED